

1. ZADATAK DSI RADIONICA

VIRTUALNO NASILJE U STVARNOSTI

Luka i Sara, nedavno u vezi, dijele svoje slobodno vrijeme i interese, među kojima se ističe Sarina strast prema suvremenom plesu. U želji da se poveže s istomišljenicima, Sara se pridružuje Instagram grupi "Suvremeni ples". No, radost zbog plesne zajednice brzo je narušena Lukinom bivšom djevojkom Katarinom, koja koristi društvene mreže kao platformu za svoje neugodne komentare i verbalne napade na Saru. Kroz negativne komentare, virtualni svijet postaje poprište sukoba između Katarine i Sare. Sara je na početku ignorirala komentare i uvrede, no kako su se Katarinine provokacije nastavljale, situacija je eskalirala. Verbalni sukob i prepucavanja, podijelila su i ostale članove grupe. Jedni su podržavali Saru, a drugi Katarinu.

Napetosti su se prenijele u stvarni svijet te je Sarina starija sestra odlučila stati u obranu svoje mlađe sestre. Po završetku nastave, presrela je Katarinu i započela fizički sukob. Okupljena masa navijala je sad za jednu, sad za drugu, snimala video zapise, objavljivala na društvenim mrežama, potpirujući već ionako usijanu atmosferu.

Nakon što je vidio objavu na društvenoj mreži, u sukob se umiješao vršnjak Dario koji je uspio razdvojiti Katarinu i Sarinu sestru. Iako je uspio razdvojiti sukobljene strane, situacija je ostala napeta, a prijetnje daljnjim obračunom nisu prestajale.

PITANJA:

- **Koji se oblici nasilja isprepliću u priči?** (Identificirajte različite oblike nasilja prisutne u priči i kako utječu na likove)
- **Koji se dio priče odnosi na virtualno, a koji na nasilje u stvarnom svijetu?** (Raspravite o trenucima u kojima su sukobi bili virtualni i kako su se prenijeli u stvarni život)
- **Kada se prelazi granica iz virtualnog u stvarni svijet?** (Razmislite o situacijama ili ponašanjima koja su pridonijela prelasku sukoba iz online prostora u stvarni svijet)
- **Kako riješiti daljnju eskalaciju nasilja?** (Predložite strategije koje bi likovi u priči mogli koristiti kako bi spriječili daljnje eskalacije nasilja)

2. ZADATAK DSI RADIONICA

HAKERSKA PRIJETNJA

Surfajući internetom, Ana i Marko, slučajno su naišli na neobičnu šifriranu poruku koja ih je uznemirila. Bezuspješno su pokušavali saznati tko je pošiljalatelj, no tragovi su bili dobro skriveni. Stoga su odlučili razbiti *kod* poruke kako bi otkrili skriveni sadržaj.

Kako korak po korak otkrivali su tajnu poruku i došli su do šokantnog saznanja – planiran je hakerski napad na školsku mrežu! Kako su uspješno razbijali kod, otkrili su mjesto i vrijeme planiranog napada. Hakeri su, međutim, otkrili da Ana i Marko rade na razbijanju poruke, pa su ih isključili s mreže. Prije no što su bili isključeni, Ana i Marko su ti uspjeti poslati šifriranu poruku s napomenom: Cezar, 3.

PITANJE: GDJE I KADA ĆE SE DOGODITI HAKERSKI NAPAD?

Dešifriraj poruku:

Lqirupdwlfnl ndelqhw, Jlpqdclmd Yxnrydu, qd gdq vljxuqrx lqwhuqhw, vdw sulmh srqrfi

3. ZADATAK DSI RADIONICA

ZNATIŽELJNI UČENICI

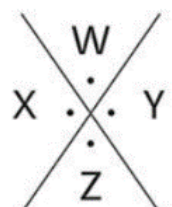
Ana i Marko, dvoje znatiželjnih učenika, slučajno su pronašli stari tajni dnevnik svog profesora informatike, gospodina Šifrića. U dnevniku su primijetili zagonetnu poruku koja je bila napisana uz pomoć Pig Pen šifre. Odlučili su se upustiti u avanturu otkrivanja tajne poruke.

A	B	C
D	E	F
G	H	I

J	K	L
M	N	O
P	Q	R

PITANJE: ŠTO PIŠE U DNEVNIKU PROFESORA ŠIFRIĆA?

Koristeći Pig Pen šifru, dešifrirajte zagonetnu poruku koju su Ana i Marko pronašli u dnevniku.

□□ 7<FJ.J □□V 73.J□ □< □F.J□ □.J□V>□

4. ZADATAK DSI RADIONICA

DIGITALNI TRAGOVI - prouči profile:

Andrea ima 16 godina i ide u srednju školu. Normalno joj je i uobičajeno pretraživati internetske stranice. Svaki se dan slika i svoje slike stavlja na društvenu mrežu. Ima mačku Micku i rado se slika s njom u različitim odjevnim kombinacijama. Počela je izlaziti s prijateljicama i objavljuje slike iz izlazaka pa čak i iz wc-a. U profil je stavila i broj telefona i adresu. Živi u Makarskoj, ljetuje u Rovinju i omiljena modna marka joj je Levis. Odlična je učenica iako smatra da je moda najvažnija na svijetu a škola samo sredstvo do modne piste.

Ivan je strastveni ljubitelj sporta, a na društvenim mrežama redovito dijeli slike svojih sportskih aktivnosti, treninga i natjecanja. Aktivan je na platformama poput Instagrama i Twittera. Ne objavljuje svoju adresu ili broj telefona. Slike koje dijeli su uglavnom vezane uz sportske trenutke na javnim mjestima, poput sportskih terena ili natjecanja. Živi u Zagrebu, ima 17 godina, skija u Kranjskoj Gori svake godine početkom siječnja zajedno s prijateljima Josipom i Davorom dok s roditeljima ljetuje u Vodicama sredinom sedmog mjeseca. Odličan je učenik iako ne voli matematiku niti profesora iz fizike. Uzornog je vladanja.

Filip je entuzijastičan u robotici i tehnologiji, a na društvenim mrežama dijeli slike svojih izuma, projekata i sudjeluje u online natjecanjima. Odličan je u svim područjima a aktivan je na platformama poput YouTubea i GitHuba. Ima i instagram profil putem kojega komunicira sa svojim rođakom Nevenom iz Norveške. Filip ima 16 godina i fokusira se na tehnološke dosege, dijeleći slike sa školskih radionica i javnih događanja. S Nevenom se dogovara za ljetovanje na Braču, gdje ima vikendicu pa su pozvali i prijateljicu Martu. Za slučaj da se odluči ići s njima, ostavio je svoj broj telefona, kako bi mu se mogla javiti. Ne voli tjelesne aktivnosti i ukinuo bi predmet TZK.

Lea je strastvena u književnosti i jezicima, a na društvenim mrežama dijeli recenzije knjiga, literarne analize i sudjeluje u online književnim klubovima. Aktivna je na platformama poput Goodreads-a i BookTube-a. Pažljiva je s dijeljenjem privatnih informacija, ne objavljuje svoju adresu ili broj telefona. Lea se fokusira na književne projekte, dijeleći slike sa književnih događanja i recenzije knjiga. Uglavnom sluša rock glazbu, ne voli pisati referate ali uživa u pisanju i objavi pjesama. Odlična je učenica i odgovorna je prema svojim obvezama.

PITANJA:

Prema profilima, tko je od navedenih učenika/ca najbolji kandidat za Vijeće učenika?

Po čemu to zaključujete?

Kako o pojedinim kandidatima, imate toliko podataka?

Koje su greške učinili?

Tko je ostavio najbolji digitalni trag?

Tko je ostavio najlošiji digitalni trag?

5. ZADATAK DSI RADIONICA

PRIČAM TI PRIČU - prouči priče i odgovori na pitanja:

Mrežna igra

Marko, učenik prvog razreda srednje škole, strastveno je zaljubljen u svijet popularne online igre pod nazivom "EpicConquest". Odlučuje se pridružiti jednoj od najboljih ekipa "ShadowHunters", gdje ubrzo uspostavlja virtualna prijateljstva s igračima iz različitih krajeva svijeta. Svi zajedno uživaju u izazovima igre, dijeleći savjete i trikove kako bi postali što bolji. No, idila se naglo prekida jednog dana nakon što Marko, tijekom ključne partije, napravi neočekivanu pogrešku. Umjesto podrške i razumijevanja, suočava se s brutalnim napadima od strane suigrača. Neprijateljske poruke, vrijeđanja i prijete preplavljaju chat, stvarajući neprijateljsku atmosferu unutar ekipe.

Radi li se o nasilju?

Ako da, o kojoj se vrsti nasilja radi u priči?

Kako bi trebalo reagirati?

Kako će priča završiti?

Kada će nasilje prestati?

Instagram

Ana, djevojka iz razreda, odlučila je istražiti tko sve prati njezin profil na Instagramu. S nekoliko jednostavnih klikova, naišla je na profile drugih učenika i počela istraživati njihove objave. No, uskoro je njezin istraživački duh prerastao u nešto drugo. Ana je odlučila koristiti lažni profil kako bi komentirala objave nekoliko učenika iz razreda. Kroz šale i provokativne poruke, počela je izazivati negativne reakcije među učenicima.

Radi li se o nasilju?

Ako da, o kojoj se vrsti nasilja radi u priči?

Kako bi trebalo reagirati?

Kako će priča završiti?

Kada će nasilje prestati?

Novčanik

Jana, učenica trećeg razreda, slučajno je svjedočila prizoru koji ju je šokirao. Uočila je svog prijatelja Ivana kako krade novčanik iz torbe jedne učenice u školi. Ova neugodna situacija postavila ju je pred tešku moralnu dilemu. Iako je znala što se dogodilo, Jana se suočila s odlukom hoće li iznijeti istinu ili će šutjeti kako bi zaštitila prijatelja Ivana. Takva tajna nosila je težinu odgovornosti i postavila Janu u središte konflikta.

Radi li se o nasilju?

Ako da, o kojoj se vrsti nasilja radi u priči?

Kako bi trebalo reagirati?

Kako će priča završiti?

Kada će nasilje prestati?

Ljubavna veza

Petra i Luka, učenici istog razreda, dijele tajnu vezu ispunjenu zaljubljenošću. Unatoč dubokim osjećajima koje gaje jedno prema drugome, odlučili su zadržati svoju vezu u tajnosti. Međutim, njihova skrivena romansa postala je predmetom intriga, tračeva i ogovaranja među njihovim prijateljima.

Radi li se o nasilju?

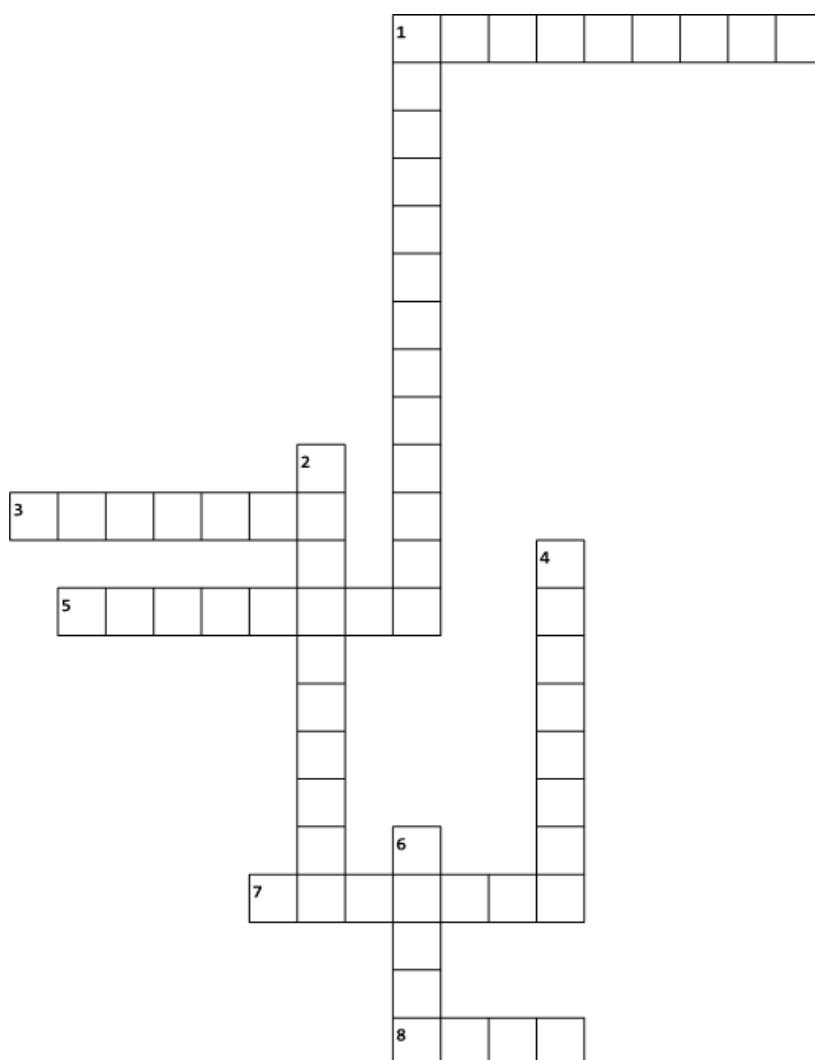
Ako da, o kojoj se vrsti nasilja radi u priči?

Kako bi trebalo reagirati?

Kako će priča završiti?

Kada će nasilje prestati?

ZABAVA – KRIŽALJKA

Across

1. autorska prava
3. zlonamjerni program
5. pokušaj krađe identiteta
7. slanje seksualno eksplicitnih poruka, fotografija i sl.
8. neželjena pošta

Down

1. nasilje preko interneta
2. internetski bonton
4. širenje neprimjerenih komentara
6. web stranice koje koriste sigurnosnu vezu